

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

2. De triplici obsequio S. Angelo Custodi exhibendo. 1. Est observandus. 2. Audiendus. 3. Non contemnendus. Thema. Observa eum, & audi vocem ejus, nec contemnendum putes. Exodi c. 23.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

& (ut Sanctus Bernardus monet) Custos cum gaudio vos præcedet, custo-
 reverentiam pro præsentia ; fiduciam diet in omnibus viis vestris ; ac denique
 pro custodia ; devotionem pro bene- post mortalis hujus vitæ ac vitæ ter-
 volentiâ in omni vitâ vestrâ rependere, minum in locum , à Divina Bonitate
 pro viribus allaborate. Sic S. Angelus vobis præparatum introducet.

EXHORTATIO II. DE S. ANGELO CUSTODE :

Et de triplici obsequio, ipsi exhibendo.

T H E M A.

Observa eum, & audi vocem ejus, nec contemnendum putes.
Exodi Cap. 23.

Ernis excellentissi- Angelus Hebræos deduxit per mare
 mis à Sancto Tute- rubrum salvos & incolumes ; Pharo-
 lari Genio cuilibet nem & Exercitum ejus submersit.
 nostrum exhibitis *Exodi C. 14.* Angelus Juditham custo-
 beneficiis & officiis dividit, & ad cædem Holofernis direxit.
 terna debentur à *Judith 13. 6.* Angelus tres Pueros
 nobis obsequia & in fornace Babylonis à flamma ignis
 servitia , tanquam amoris reciproci , protexit, illæsq; custodivit. *Dan. 3.*
 animique grati testimonia. 1. *Præ-* Angelus conclulit ora Leonum ; &
cedit ille nos, deducit, assistit, comitatur, non devorârunt Daniele. *Dan. 6.*
 ac viam demonstrat in omnibus pere- Angelus tutatus est & vindicavit judi-
 grinationis nostræ viis ; quemadmodum ciam Susanna. *Dan. 13.* Similia nobis
 S. Angelus Raphaël Tobiam Junio- præstat beneficia Genius Tutelans,
 rem deduxit ac reduxit. 2. *Custodit* in tenta- nos custodiens atque ab hostibus vi-
 tionibus & præliis , in persecutionibus bilibus & invisibilibus defendens. 3.
 & periculis. contra mundum, carnem, *Introducit in locum* , quem DEUS
 & dæmonem : quemadmodum Angeli nobis in cælo paravit : dum à morte
 Loth eduxerunt , & custodiêrunt animam nostram, si omnino munda sit,
 ab incendio Sodomæ. *Gen. Cap. 19.* in cælestem Patriam introducit.

Quare

Quare incumbit nobis, ut animum gratum demonstremus, ac ternis ejus eximiiis beneficiis tetra obsequia exhibeamus. 1. Ut eum observemus. 2. Vocem ejus audiamus. 3. Non contemnendum putemus. Quæ in præfenti exhortatione explanabimus.

I. Primum officium à nobis S. Angelo exhibendum, est ab ipso Deo institutum l.c. his verbis: *Observa eum.* Verbum illud (*Observa*) duplici gaudet significatione. Primum. Idem est, quod *attendere*, & præ oculis habere. Secundò, significat *honorare*: & utrumque Israël præcepit Deus; ait enim: *Ece ego mittam Angelum meum, ut præcedat te, & custodiat te in via. & introducat in locum, quem paravi tibi.* Hunc igitur Duce[m] observa, accende ad eum, & tanquam in via Monstrator[is] oculos conjice. Idem nobis præstandum est. Observandus est & præ oculis identidem habendus S. Angelus noster; illiusque ductus sequendus. B. Aloysius Gonzaga dicere solebat: Persuasum habe, te Angeli ductum sequi oportere, atque cæcum quempiam qui viarum discrimina ignorans, ejus, qui baculo gressum regit, providentiæ in omnibus confidit: Et hoc quidem eò amplius, quòd Angelus tuus sublimiorem scientiam & majorem experientiam habet, & quòd difficilior ac periculosior via est ad æternitatem; ac quòd major tua inscitia & cæcitas est in cognoscendis rebus cælestibus atque divinis. Ergo observa eum, & sequere, quæ ducit.

Deinde *observa* idem quòdque significat, quòd *honora*. Honora illum

1. Propter excellentiam & dignitatem Naturæ suæ Angelicæ, quæ homines & omnia creata superat, & inter illa proximè ad celsitudinem naturæ divinæ accedit. 2. *Honora illum* propter innumera præstantia beneficia, quæ tu à nativitate tua, omnibus momentis obtinuiti, indiesque obtines: si quidem quòd etiamnum sanus ac vegetus vivas, integra & vegeta membra habeas: quòd divinam æquè ac humanam Scientiam didiceris, tot sanctas cogitationes habueris; quòd à mundo fallaci, & blandiente carne non seductus fueris; quòd ab illo è mundo, velut alter Loth è Sodomâ eductus, retrò non respexeris; quòd toties de hostibus tam visibilibus, quàm invisibilibus triumphaveris; post Deum ac Beatissimam Virginem Angelo tuo in acceptis referre necesse est. Honora igitur illum tanquam Benefactorem insignem. 3. *Honora illum* tanquam Medicum tuum, velut Tobias raphaëlem Archangelum, qui toties morbos corporis, & damna à te amolitus est: & longè sæpius animæ tuæ vulnera curavit. 4. *Honora illum* tanquam Ludimagistrum tuum, qui Intellectum tuum illuminavit, tot tibi salutare[m] instructiones & documenta præbuit. 5. *Honora illum* tanquam Advocatum & Patronum tuum, qui toties pro te apud Deum intercessit. 6. *Honora illum* tanquam Patrem tuum amantissimum, qui tam sollicitè de omnibus necessariis tibi providit. 7. Denique *honora illum* tanquam Protectorem tuum, qui quovis tempore pro te pugnavit, hostesque malignos, ne nocerent, compefcuit.

R 2 Verbo

Verbo *honora illum* tanquam maximum Benefactorem & Amicum.

Arque exemplum cape à Sancta Francisca Romanâ ; non sat credi potest, quam teneram ipsa affectionem semper erga Angelum Custodem suum habuerit ; quo honore & observantiâ eum profecuta fuerit ; quâ ratione studuerit in dies novo modo eundem colere ; quot obsequia illi ipsa indefinenter exhibuerit. Ideoque hanc à Deo gratiam obtinuit, ut ipsum instar formosi ad modum septennis pueri semper videret, cujus capilli ex aureis radiis fulserunt, vestis seu toga aliquando candidum, aliquando cæruleum, vel subrubicundum colore præferebat : Et licet ejusmodi nobis non contingat gratia, eum videndi oculis corporeis ; non tamen intermittere debemus illi omni tempore & loco honorem exhibere, exemplo S. Francisca. Utj monet Mellissus Doctor : *In quovis diversorio, in quovis angulo Angelo tuo reverentiâ habe.*

Observantiâ hujus & honoris diversa potest esse praxis. Sancta Francisca & alii plures in more positum habebant, aliquoties per diem caput & corpus eorum illo inclinare. R. P. Petrus Cotronus, è Societate nostra, qui cum famâ sanctitatis obiit in Gallia, solitus fuit in exitu & introitu Angelo suo præcedentiam & in itu præcipuum locum cedere. Joannes Carrera Coadjutor Societatis nostræ nunquam omittebat Angelum suum Custodem omni horâ, brevi aliquâ oratione jaculatoriâ salutare. Alii non facile aliquid cujusdâ momenti incipiebant, nisi ante id S. Angelo suo commendâssent, ejusque

consilium exquisivissent. Optima & gratissima Sancto Angelo praxis eum colendi est, ut in omni loco & tempore, in omni opere & omissione, in præsentia S. Angeli nos modeste, pudice & honeste geramus. Hâc ratione eum vere honoramus.

II. Alterum obsequium à nobis præstandum Angelo nostro Tutelari, est ejus vocem audire, quâ nos à malo revocat, aut ad bonum impellit. *Audi vocem ejus* : mandabat Deus Israelitis ; & merito : Si enim Angelus Custos, ut diximus, nostrum agit Medicum, Magistrum, Advocatum, Patrem & Protectorem, par est nos ejus vocem & monita audire & illis promptâ voluntate obsecundare. Deinde & vel maxime, quia Dei vicem obit, quod indicant illa verba Exodi : *Et est nomen manus in illo.* Q. d. Angelus hic meum nomen, personam, auctoritatem & voluntatem præfert ; & quidquid Angelus hic præcipit, hoc nomine meo præcipit nobiscum non loquitur expressis, externisque verbis ; sed internis inspirationibus, quibus nos obtemperare decet.

O quoties tibi dicit Angelus (dum vel à Superioribus, vel à Fratribus nonnulli tibi sufferendum est, tūque propterea turbatus & male contentus, libenter ab illis te separares) quod olim ancillæ Agar, cum è domo Abrahæ fugeret, & in deserto ad fontem sederet : *Revertere & humiliare sub manu illius ?* Humiliter audi vocem ejus, & pacem invenies. O quoties tibi Angelus dicit, quod Petro apostolo, cum esset in vinculis in carcere : *Surge velociter ?* Dum manè signum è lecto surgendi datur, audi vocem ejus & surge

& surge velociter; dum ad meditationē, examen, laborem vocaris, audi vocem ejus, & vade velociter. O quoties tibi inclamat, quod Magno Antonio Eremita, dum in cella otiosus federet, & à Diabolo fortiter tentaretur: *Lege & labora.* Audi vocem ejus: & si desolatus, derelictusque tibi videaris, accipe Thomæ Kempensis Librum, & lege, lectionemque cum labore alterna. O quoties tibi Angelus in aures insuluratur, quod olim Arsenio: *Fuge, tace, quiesce.* Audi vocem ejus, & fuge mundum, fuge nimis liberos, audaces atque imperfectos socios. *Tace* in occasionibus frangendi silentii: *Tace* in reprehensionibus Superiorum: *Tace* in adversis. Et *quiesce* ad pulpitum, ne circumvageris per domum vel hortum. O quoties tibi ingerit Angelus, quod Lotho, dum educeretur à Sodoma: *Noli respicere post tergum.* Noli tu respicere ad vanitates mundi & infanias falsas: noli respicere retro ad fluxus, foedasve mundi voluptates, nec denuò placeant tibi ea, quæ semel pro semper reliquisti. *Quod si vocem ejus audieris, inimicus ero inimicis tuis, affligamque affligentes te, & præcedet te Angelus meus.* Hæc præmia erunt obedientiæ.

III. Tertium obsequium Angelo Custodi debitum, est, ut eum non contemnamus, aut quidquam indecens in ejus præsentia agamus. Hoc quòque mandavit Deus Israëlitis his verbis: *Nec contemnendum putes: rationemque addit; quia non dimittet eum peccaveris.* Non dimittet impunitum. Hortatur ad hoc ipsum S. Bernardus in Psalm. 90. Serm. 12, dum ait: *Cautè ambula, ut videat tui adsum Angelus, sicut eis mandatū est, in omnibus viis tuis: tu ne audeas illo*

præsentē, quod me præsentē non audeas. Ipse audit omnia, cernit omnia; quod frenū potens est continendi te, ut nihil indecens cogites, loquaris, aut facias. xōnre hoc experimur in Studiosis, qui si se omnino solos esse arbitrentur, incipiunt lusus, nugas ac petulantias: quamprimum verò Ludimagistrum advenire ac præforibus stare audiunt, illico sese componunt, lusūs instrumenta abscondunt, quasi nihil horū accidisset: & certè lignum foret magnæ impudentiæ, & audaciæ, si in præsentia Magistri insolentias, ludōsque vetitos continuarent. Quo igitur pacto Novitius potest, audēve etiam minimam regulam transgredi, aut contra conscientiam agere, cum certò credat Angelum suum Tutelarem prope & circa se esse, omnia opera spectare, passus omnes numerare, omnes corporis motus, oculorum nutus, & minimas cordis cogitationes attendere?

Nec contemnendum putes; cum è vita S. Francisæ constet, etiam minimos defectus Angelis præsentibus displicere: refertur enim in ejus vita, quòd si illa vel ex fragilitate, vel ex inconsideratione exiguum quendam defectum quotidianum commisisset, Angelus ejus aliàs solitus eam aliquoties per diem invisere, aliquamdiu emanserit, nec videndum se præbuerit, donec defectum examinasset & veniam à Deo petisisset. Quid igitur facerent Angeli nostri Custodes, quid cogitarent, si nos scandali quidpiam præberem? Fratribus nostris, aut discordias nonnullas, licèt leves, in Domo excitarem? Nihil enim ait S. Bernardus, aquè offēdit Ss. Angelos, & ad indignationē provocat eos, quomodo distiones & scandala

Quia non dimittet, cum peccaveris.
 Expertus est id suo damno Joannes
 Corra, qui in dies ab Angelo suo manè
 excitabatur ad surgendum, cumque
 semel tardius surrexisset, aliquamdiu
 emanit, donec de defectu penitentiam
 egit, priorèque gratiam recepit.
 Simili modo Sancta Francisca Romana
 cum diutius mundano colloquio inter-
 fuisset, Angelus Custos ei austerum ac
 iratum vultum ostendit, & in transitu
 alapam impegit: Non absimile exper-
 tus est Adolescens à pravis sociis redux,
 alapam tam forti percussus, ut in terram
 deciderit. *Non dimittet cum peccaveris.*

Ejusmodi igitur penas ut effugiamus,
 optimum consilium est. 1. Ut Angelum
 nostrum Custodem diligenter observe-
 mus & honoremus, & ex oculis mentis
 non dimittamus. 2. Voces ejus, inspira-
 tiones internas, monitiones, consilia
 promptè admittamus. 3. Non con-
 temnamus, aut indignum ejus præsentiam

aliquid committamus. Penfate, ait
 S. Bernardus in Festo Sancti Michaelis,
 quantà nobis solitudine opus est,
 ut nos dignos exhibeamus eorum
 frequentiam, & eo modo conversemur
 in conspectu Angelorum, ne forte
 sanctos offendamus obtutus; ut docuit
 Abbas ille in Vitis Patrum Lib. 7. c. 44.
 qui rogatus; quænam esset quotidiana
 ejus occupatio? Respondit: Ego Ange-
 lum meum assistentem mihi juxta me
 aspicio, & custodio memetipsum,
 memor illius Psalmi 15. *Providam
 Dominum in conspectu meo semper: quoniam
 à dextris est mihi ne commovear.* Timeo
 ergo eum, ut custodientem vias meas,
 & quotidie ascendentem ad Deum,
 & insinuantem omnes actus meos &
 verba. Hæc si imitabimur, S. Angelum
 observabimus, vocem ejus audiemus,
 & non solum non contemnemus, verum
 etiam maximè honorabimus, recrea-
 bimus & exhilarabimur.

